

Nr 31, mars 2022

Aktuellt på bullerområdet

Ett nytt år har inletts och Bullernätverket planerar för flera nya aktiviteter. Bland annat kommer seminariet om Byggbuller nu, förhoppningsvis, äntligen att kunna genomföras den 12 maj. Vi vill också passa på att tacka alla som svarat på vår enkätundersökning som bland annat gett oss ledning kring önskade seminarieteman. Nedan kan du läsa mer om vad som händer på bullerområdet, bland annat att vi fått en ny nationell bullersamordnare på Naturvårdsverket.

Bullernätverkets enkätundersökning

Vi i samordningsgruppen tackar alla som svarat på vår enkätundersökning! Era svar är värdefulla för oss, eftersom de hjälper oss att göra Bullernätverket ännu bättre. Vi har granskat resultatet av enkäten och vävt in era synpunkter i vårt kommande arbete i nätverket.

Ny nationell bullersamordnare

En ny nationell bullersamordnare har anställts vid Naturvårdsverket. Samordningen av bullerfrågor ska bidra till samsyn för enhetlig tillämpning och vägledning, ge ökad förståelse för olika aktörers roller och uppdrag samt effektivisera, stärka och tydliggöra myndigheternas gemensamma arbete och samverkan.

Mer info på Naturvårdsverkets webbplats, länk nedan.

[Nationell samordning av omgivningsbuller \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Information: magnus.lindqvist@naturvardsverket.se

WHO Environmental Noise Guidelines i en svensk kontext

Hösten 2018 publicerade Världshälsoorganisationen WHO rapporten Environmental Noise Guidelines for the European region. I rapporten beskrivs rekommendationer som skiljer sig från de riktvärden för trafikbuller som är etablerade i Sverige. Rapporten bygger på ett omfattande forskningsunderlag från många länder runtom i världen. Myndigheterna inom den nationella bullersamordningen bedömde att det fanns behov av gemensamma tolkningar av de rekommendationer som rapporten innehåller. En viktig fråga i sammanhanget är vilka delar

Detta är Bullernätverket

Bullernätverket i Stockholms län är ett nätverk för samverkan i bullerfrågor. Nätverket drivs gemensamt av Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms stad, STORSTHLM och Centrum för Arbets- och Miljö-medicin vid Region Stockholm.

Målet med nätverket är att öka den regionala kompetensen inom bullerområdet och att skapa förutsättningar för att miljömålen för buller ska uppnås.

Nätverket ska stimulera erfarenhetsutbyte och utveckling av metoder för att åtgärda bullerproblem samt bidra till kunskapsspridning inom buller- och ljudmiljöfrågor. Nätverket ska också vara ett forum som bidrar till samarbete över yrkesgränser.

Kontakt

stefan.a.larsson@lansstyrelsen.se
anna.davis@lansstyrelsen.se
karolina.embring@lansstyrelsen.se
magnus.lindqvist@stockholm.se
sara.e.nilsson@stockholm.se
charlotta.eriksson@regionstockholm.se

www.bullernatverket.se

som är relevanta för svenska förhållanden och hur dessa kan användas i arbetet med minskat buller.

En projektgrupp inom ramen för bullersamordningen bildades för att formulera uppdraget, som sammanfattningsvis inneburit att analysera de underlag som ligger till grund för slutsatser och rekommendationer i WHO-rapporten och resultatens tillämpbarhet utifrån en svensk kontext. Arbetet har genomförts av Institutet för Miljömedicin vid Karolinska Institutet och finns redovisat i en rapport som är publicerad på Naturvårdsverkets hemsida.

[WHO Environmental Noise Guidelines i en svensk kontext](#)

TSFS 2021:122

Transportstyrelsen har tagit fram föreskrifter och allmänna råd om egenskapskrav för vägar, gator, spårvägar och tunnelbanor (byggregler).

Föreskrifterna innehåller tekniska egenskapskrav för vägar, gator, gång- och cykelbanor, tunnelbanor och spårvägar samt anordningar till dessa och ska tillämpas av byggherren, väghållaren och spårinnehavaren vid projektering och utförande av dessa byggnadsverk.

Kraven gäller vid nybyggnad, ombyggnad och annan ändring, i enlighet med 8 kap. plan- och bygglagen.

Föreskrifterna gäller från 1 februari 2022.

[TSFS 2021:122](#)

Ny vägledning Buller – Masshanteringsplatser

I förra nyhetsbrevet skrev vi om projektet *Tystare krossning*. Rapporten från projektet är nu publicerad i form av en vägledning om buller vid masshanteringsplatser som kan användas både som stöd vid planering av bullriga verksamheter samt som underlag för kravställning av byggverksamheter som utför bullriga arbeten. Vägledningen är tänkt att skapa ett standardiserat arbetssätt i form av mätning, beräkning och redovisning samt öka kvalitén för bullerutredningar både före och efter etablering. Vägledningen kan med fördel användas av samtliga aktörer i syfte att gemensamt få fördelarna av ett likriktat arbetssätt.

Projektet *Tystare tätortsnära krossning och masshantering* utfördes under 2020–2022 och är en del av Vinnovas UDI-satsning (Utmaningsdriven innovation) steg 2. Partners är Tyréns, Ecoloop, ABT Bolagen, Maskin-Mekano, Stockholms stad, Tyresö kommun och

Sveriges bergmaterialindustri. Projektet finansierades av Vinnova, Sven Tyréns stiftelse och projektpartners.

[Vägledning Buller – Masshanteringsplatser | Bullernätverket Stockholms län \(bullernatverket.se\)](#)

Handbok – God ljudmiljö i parker

Stockholms stad arbetar med en handbok om hur man kan arbeta med ljudmiljön i parker och tätortsnära rekreationsområden. Handboken kommer bl.a. innehålla verktygslåda, kunskapssammanställning och förslag till mål för ljudmiljön i parker. Publicering under våren 2022.

Information: magnus.lindqvist@stockholm.se

Vindkraftsbuller

För en tid sedan hölls ett webinarium om vindkraftsbuller inom ramen för en kurs som tillhandahålls av Uppsala Universitet. Karl Bohlin från KTH och Lisa Johansson från Naturvårdsverket föreläste och arrangemanget kan ses i efterhand via länken nedan.

[Webbinarium om buller/ljud från vindkraftsverk – Vindkraftskurs.se](#)

Noise, blazes and mismatches

Buller och klimatförändringar uppmärksammas i en ny rapport från FN. Med anledning av rapporten sände vetenskapsradion ett kort nyhetsinslag.

[Frontiers 2022: Noise, Blazes and Mismatches \(unep.org\)](#)

[12 000 européer dör av buller – varje år - Nyheter \(Ekot\) | Sveriges Radio](#)

Negotiating noise – Across places, spaces and disciplines

Lunds Universitet har medverkat vid framtagande av en bok som nu finns tillgänglig att köpa eller för gratis nedladdning. Så här beskrivs innehållet från författarna: "...brings together writing by 20 researchers from across Europe and South-East Asia on the slippery but fascinating topic of noise. What is noise, where can it be heard, and what should we do with it? These questions are answered in very different ways in this book."

[Negotiating Noise: Across places, spaces and disciplines | Open Books at Lund University](#)

Greener Cities

EU-projektet Greener Cities handlar om de positiva effekterna av att anlägga grönt. Från Sverige medverkar LRF Trädgård. På hemsidan beskrivs exempel och fakta, bl.a. finns länk till Stockholms stads bok Gröna lösningar för en bättre ljudmiljö.

[Hem | Green Cities \(thegreencities.eu\)](#)

Epidemiologiska studier av vibrationer från tågtrafik - EpiVib

Trafikverket har finansierat ett projekt med målet att öka kunskaper om hälsoeffekter av exponering för vibrationer från tågtrafik. Sahlgrenska akademien vid Göteborgs Universitet har författat en rapport som finns tillgänglig på Trafikverkets webbplats.

Slutrapport:

[EpiVib final report.pdf \(trafikverket.se\)](#)

Det finns även en kortare sammanfattning:

[EPIVIB: HÄLSOEFFEKTER AV ATT BO VID EN JÄRNVÄG \(trafikverket.se\)](#)

Beräkningsmodell för stomljud

FUT – Förvaltningen för Utbyggd Tunnelbana har givit i uppdrag till Tyréns att se över de nuvarande beräkningsmodeller som används i olika tunnelbaneutbyggnader (Nacka/söderort, Arenastaden och Barkarby), samt ge förslag till en ny gemensam beräkningsmodell avseende stomljud i driftskedet. Den nya s.k. FUT-modellen har validerats mot mätningar på berg ovan tunnelbanan och beräkningarna uppges överensstämma väl mot mätningar som gjorts.

Information: Gustav Grundfelt, Trafikförvaltningen

Direktivet om omgivningsbuller (END)

Omgivningsbullerdirektivet har under föregående år ändrats i flera delar, vilket innebär att även den svenska Förordningen om omgivningsbuller kommer att kompletteras. Bl.a. är tiden från färdig kartläggning till framtagande av åtgärdsprogram ändrad från ett till två år, innebärande att nästa åtgärdsprogram ska levereras till

Naturvårdsverket i augusti 2024. Dessutom kommer kraven på innehåll i åtgärdsprogram kompletteras i flera delar under våren.

Information: Henrik Larsson, Naturvårdsverket.

Domar

Några av den senaste tidens domar om omgivningsbuller.

MÖD M 13482-20, Buller från vägtrafik, Kävlinge kommun

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom och fastställer Länsstyrelsens beslut om att avslå överklagan av nämndens beslut. MÖD anger att för befintliga miljöer anges att i en första etapp bör åtgärdsprogram syftande till att klara 65 dBA som ekvivalentnivå utomhus genomföras (se a. prop. s. 43 f). Anledningen till detta är att behovet av åtgärder är mycket omfattande och att de mest utsatta bostäderna måste prioriteras. Fast praxis från Mark- och miljööverdomstolen innebär att det endast i särskilda fall kan finnas anledning att överväga bullerdämpande åtgärder vid lägre bullernivåer (se bl.a. MÖD 2000:32).

MMD M 3640-20, Buller från verksamhet, Umeå

Mark- och miljödomstolen återförvisar målet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning. En utredning bör göras av tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen har varken gjort platsbesök, haft aktuella mätvärden att ta ställning till, eller haft något uppmätt värde i riktning mot fastigheten.

MMD M 1018-21, Buller från vägtrafik, Vellinge kommun

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet. Riktvärden efterlevs. Mätning för att verifiera beräkningar anses inte nödvändigt då hänsyn tagits till relevanta parametrar.

MMD M 3799-21, Buller från spårtrafik, Örebro kommun

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet. Länsstyrelsens beslut om att upphäva nämndens föreläggande om utredning kvarstår. MMD bedömer bland annat att det inte finns behov av bullerutredning då det redan har utförts och att utredning av kompletterande bullerskyddsåtgärder kommer att utföras.

MMD M 1500-21, Buller från vägtrafik, Halmstads kommun

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet. Länsstyrelsens upphävande av nämndens föreläggande om utredning kvarstår.

MÖD M 13953-19, Tillstånd att bedriva flygplatsverksamhet, Karlstad Airport

Främst frågan om vilka bullerskyddsåtgärder som verksamhetsutövaren ska vidta. MÖD har bedömt att det är hälsomässigt motiverat och skäligt att kräva en högre skyddsnivå än vad som stadgas i 7 § trafikbullerförordningen.

MMD P 5193-21, Bygglov för nybyggnad av padelbanor, Göteborgs kommun

Mark- och miljödomstolen anser att det var korrekt av byggnadsnämnden att bevilja bygglov för tre padelbanor. Domstolen anser att viss störning från padelbanorna får accepteras med hänsyn till områdets karaktär och att det därmed inte är fråga om sådan betydande olägenhet som avses i plan- och bygglagen.

MÖD P 2871-21, Bygglov för ändrad användning av fastighet, Stockholms kommun

Mark- och miljödomstolen återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. Nämnden har beviljat bygglov för användning av fastigheten till skolverksamhet under förutsättning att bullerplank förs upp. Nämnden har inte prövat om bygglov för bullerplanket kan beviljas. Nämnden bör pröva frågan och ge kända sakägare möjlighet att yttra sig.

Bullernätverkets kommande seminarier

Vår 2022

Byggbuller – En tillfällig störning eller olägenhet?

Bullernätverket bjuder in till ett seminarium om byggbuller som kommer att belysa problem och svårigheter inom området samt lösningsorienterade exempel.

Tid: 12 maj 2022, 09.00-12.00 med efterföljande lättare lunch och mingel.

Plats: Länsstyrelsen Stockholm, Grand.

Kostnad: 400 kronor per deltagare.

Program och länk till anmälan: [Byggbuller – en tillfällig störning eller olägenhet? | Länsstyrelsen Stockholm \(lansstyrelsen.se\)](#)

Sista anmälningsdag är 5 maj. Ta med giltig legitimation!